

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN MILIEU-EFFECTRAPPORT
STORTEN VAN ZUID-HOLLANDS ZUIVERINGSSTEL IN DE
"GROOTSCHALIGE LOCALITE VOOR DE BERGING VAN
BAGGERSPECIE (STUFTER)"

134-43

CIF-GEHEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport
Storten van Zuid-Hollands zuiveringslib in de "Grootsehalige locatie
voor de berging van baggerspecie (Slufter)" / Commissie voor de milieu-
effectrapportage - Utrecht: Commissie voor de milieu-effectrapportage
ISBN 90-71887-72-3
SISO 614.62 UDC [504.064.2:628.336](492.61)
Trefw.: milieu-effectrapportage; Zuid-Holland /
zuiveringslib ; Zuid-Holland.

commissie voor de milieu-effectrapportage

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
Postbus 20901
2500 EX 's-GRAVENHAGE

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Postbus 20951
2500 EZ 's-GRAVENHAGE

uw kenmerk
onderwerp
Aanbieding advies voor richt-
lijnen MRR Storten van Zuid-
Hollands Zuiveringssslb in de
Slufter

uw kenmerk
uw brief
ons kenmerk
U 277-88/Sc/ao/134-42
utrecht
11 april 1988

Per brief van 10 februari 1988 (kenmerk 210041/5) verzocht het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland als coördinerende instantie in de onder-
havige besluitvormingsprocedure, de Commissie voor de milieu-effectrapportage
aan U advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-
effectrapport (MRR) inzake de storten van Zuid-Hollands zuiveringssslb in de
"Grootchalige locatie Slufter" (Slufter).
De bekendmaking betreffende het begin van de milieu-effectrapportage (m.e.r.)
ten behoeve van de besluitvorming over de vergunningverlening voor het storten
van zuiveringssslb in de Slufter vond plaats op 11 februari 1988 in de Staats-
courant en enige dagbladen.

Hierbij bied ik U het advies van de Commissie voor de m.e.r. aan, overeenkom-
stig artikel 4in, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne
(Wabm).
Voor een kort overzicht van het advies verwijst ik naar de samenvatting in pa-
ragraaf 2 van het advies.

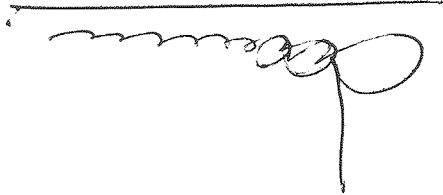
Voorts vraag ik Uw bijzondere aandacht voor het volgende:

Het voornemen tot het storten van zuiveringssslb uit de provincie Zuid-Holland
is bedoeld als tijdelijke oplossing voor de verwijdering van die hoeveelheden
zuiveringssslb, waarvoor momenteel geen geschikte verwijderingsmethode voor
handen is. Tegelijkertijd wordt in het kader van het provinciale Zuiverings-
slipplan gewerkt aan de realisering van de definitieve verwijderingsmethode
voor al het zuiveringssslb, dat in Zuid-Holland geproduceerd wordt.
Op 4 maart 1988 sloten de Staat der Nederlanden, Gedeputeerde Staten van de
provincie Zuid-Holland en de vier betrokken waterkwaliteitsbeheerders in de
provincie een convenant waarin Gedeputeerde Staten en de waterkwaliteitsbe-
heerders zich verplichten zich in te zullen spannen tot het treffen van voor-
zieningen, waardoor het storten van zuiveringssslb in de Slufter weer beëin-
digd kan worden. Om het vinden van de definitieve verwijderingsmethode, die
aan de tijdelijke activiteit van storten in de Slufter een einde kan maken te
bespoedigen, acht de Commissie het van belang, dat U de initiatiefnemers en de
bij het convenant betrokken partijen aan een einddatum voor het storten van
zuiveringssslb in de Slufter tracht te binden.

Het storten van zuiveringsslib in de Sijfter, die oorspronkelijk slechts bedoeld was voor de berging van verontreinigde baggerspecie uit het Benedenrivierengebied, kan een precedent scheppen om nog weer andere afvalstoffen in de Sijfter te gaan storten. De Commissie is van mening dat de precedentwerking die van het onderhavige voornemen zou kunnen uitgaan, niet onderschat mag worden. Het mogelijk storten van nog andere afvalstoffen dan baggerspecie uit het Benedenrivierengebied en zuiveringsslib uit Zuid-Holland in de Sijfter, zou het vinden van definitieve oplossingen voor de verwijdering van die andere afvalstoffen minder dringend kunnen maken en naar de toekomst doen verschuiven.

In haar advies wijst de Commissie er op, dat het bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit gaat om de vraag in hoeverre het storten van zuiveringsslib in de Sijfter zal leiden tot andere effecten, dan die van het storten van alleen verontreinigde baggerspecie. Dit betekent dat voor een vergelijking van de mogelijke gevolgen van de voorgenomen activiteit met het huidige gebruik van de Sijfter, niet alleen gebruik dient te worden gemaakt van de gedetailleerde informatie uit het MBR over de berging van baggerspecie, maar ook van resultaten die beschikbaar komen in het lopende monitoring- en evaluatieprogramma in het kader van de nazorg van de m.e.r. voor de aanleg en het gebruik van de Sijfter als bergingslocatie voor baggerspecie. Op deze wijze kan een gebruik gemaakt worden van de "evaluatie achteraf" als verplicht onderdeel van m.e.r., op een manier, die bij de uitvoering van het beleidsinstrument m.e.r. in Nederland nog niet eerder naar voren is gekomen.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de vaststelling van de richtlijnen voor de inhoud van het MBR. Zij zal gaarne vernemen op welke wijze U gebruik zult willen maken van haar aanbevelingen. Heden is een afschrift van deze brief en het advies verzonden aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, dat namens U de procedure in de onderhavige besluitvorming coördineert.

Drs. H.G. Ouwerkerk,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Storten van Zuid-Hollands zuiverings-
slib in de Sijfter.

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN MILIEU-EFFECTRAPPORT STORTEN
VAN ZUID-HOLLANDS ZUIVERINGSSLIB IN DE "GROOTSCHALIGE
LOCATIE VOOR DE BERGING VAN BAGGERSPECIE (SLUFTER)"

Advies op grond van artikel 41n, eerste lid van de Wet
algemene bepalingen milieuhygiëne inzake de richtlijnen
voor de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve
van de besluitvorming over het storten van Zuid-Hol-
lands zuiveringsslib in de Slufter.

Uitgebracht aan de Minister van Volkshuisvesting, Ruim-
telijke Ordening en Milieubeheer en de Minister van
Verkeer en Waterstaat.

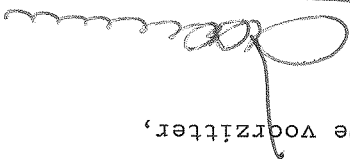
De werkgroep m.e.r. Storten van Zuid-Hollands zuive-
ringsslib in de Slufter.

De secretaris,

drs. J.J. Scholten.

De voorzitter,

drs. H.G. Ouwerkerk.

Utrecht, 11 april 1988

1	1.	INLEIDING	1
3	2.	SAMENVATTING VAN HET ADVIES	3
6	3.	VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	6
6	4.	PROBLEEMSTELLING EN DOEL	6
8	5.	DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BE- CHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN DAARVAN	8
8		- De voorgenomen activiteit	8
9		- Alternatieven	9
11	6.	TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	11
12	7.	BESTANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU	12
13	8.	BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	13
13		- Algemeen	13
13		- Mate van detail bij het beschrijven van de milieu-	13
14		effecten	14
14		- Milieu-gevolgen van het transport van zuiverings-	14
14		slib naar de Slufter en eventuele tijdelijke opslag	14
14		- Milieu-gevolgen van het storten van zuiveringsslib in de Slufter	14
15		- Veranderingen in de samenstelling van het retourwater	15
16		- De verspreiding van verontreinigingen via de ondergrond	16
16	9.	VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	16
17	10.	OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE	17
17	11.	SAMENVATTING VAN HET MER	17

BIJLAGEN

1. Openbare bekendmaking in de Staatscourant van 11 februari 1988 door de Provincie Zuid-Holland omtrent milieu-effectrapportage voor het storten van zuiveringsslib in de Slufter.
2. Brief d.d. 10 februari 1988 van de Provincie Zuid-Holland aan de Commissie voor de m.e.r. met verzoek om advies namens het bevoegd gezag.
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

Ten behoeve van de oplossing van het probleem van de verwijdering van zuiveringszand in de Provincie Zuid-Holland wordt door de Provincie een plan opgesteld op grond van artikel 26 van de Afvalstoffenwet.

In dit plan zal een definitieve verwijderingsmethode voor het zuiveringszand in de Provincie vastgesteld worden. Deze kan waarschijnlijk pas vanaf 1994 worden gevolgd. Tot die tijd wordt een interim-oplossing nagestreefd. Het voornemen bestaat ondermeer om tijdelijk zuiveringszand te storten in de "Grootschalige locatie voor de berging van baggerspecie uit het Benedenrivierengebied". Deze locatie zal hierna worden aangeduid als "de Slufter".

Ten einde het storten van zuiveringszand in de, voor berging van verontreinigd havenzand bestemde, Slufter mogelijk te maken, is door de vergunninghouders van de Slufter, de gemeente Rotterdam en de directie Benedenrivierengebied van Rijkswaterstaat, een verzoek ingediend bij de Ministers van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) en van Verkeer en Waterstaat (V&W) tot aanpassing van de betrokken vergunningen (Afvalstoffenwet - AV en Wet verontreiniging oppervlaktewateren - WVO) of tot verlening van nieuwe vergunningen. Op 11 februari 1988 (zie bijlage 1) is daartoe formeel de besluitvormingsprocedure van start gegaan; de regels met betrekking tot milieu-effectrapportage (m.e.r.) zoals neergelegd in de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) worden daarop toegepast. Per brief van 10 februari (bijlage 2) verzocht het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, als coördinerende instantie in de betrokken besluitvormingsprocedure, de Commissie voor de m.e.r. om overeenkomstig de bepalingen van de Wabm te adviseren over de richtlijnen met betrekking tot de inhoud van het door de initiatiefnemers op te stellen milieu-effectrapport (MER).

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd. De Commissie vergaderde op 17 en 30 maart 1988. Op deze laatste datum werd tevens met het bevoegd gezag en de initiatiefnemers van gedachten gewisseld over het voornemen naar aanleiding van een concept van het onderhavige advies. Het doel van het advies van de Commissie is de milieu-aspecten van het transport van het zuiveringszand naar de Slufter en het storten daarvan in de Slufter af te bakenen en de gewenste inhoud van het MER aan te geven.

Bij de opstelling van het onderhavige advies is mede gebruik gemaakt van de "Voorlopige indicatieve richtlijnen voor het MER inzake het storten van zuiveringszand uit de Provincie Zuid-Holland in de Slufterdam" dat werd opgesteld door een ambtelijke werkgroep van het bevoegd gezag en de initiatiefnemers in consultatie met het secretariaat van de Commissie in februari 1987. Tevens zij verwezen naar het advies van de Commissie voor de richtlijnen MER Zuiveringszandplan Zuid-Holland van 10 juni 1987 en de door het provinciaal bestuur van Zuid-Holland in september 1987 vastgestelde richtlijnen voor dat MER.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie kennis genomen van de door de provincie Zuid-Holland ontvangen adviezen en opmerkingen over de inhoud van het MBR, die zijn ingebracht in het kader van de inspraak welke plaats vond in de periode van 15 februari tot en met 14 maart 1988. Voor zover deze reacties (zie bijlage 4) betrekking hebben op de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit, werden zij in de opstelling van het advies betrokken.

In de paragrafen 3 tot en met 11 van dit advies worden de belangrijkste vragen en aandachtspunten gegeven waarop het MBR volgens de Commissie ten behoeve van de besluitvorming antwoord zal moeten geven dan wel zal moeten ingaan. Hierbij zijn de inhoudseisen voor een MBR volgens artikel 41 j van de Wabm gevolgd. In de hierna volgende paragraaf 2 is de inhoud van het onderhavige advies samengevat.

De beschrijving van de voorgenomen activiteit en de redelijkheids in beschouwing te nemen alternatieven (par.5) moet zich richten op de wijze(n) van transport van het zuiveringsstelsel van de producenten naar de Slufter, op eventuele tijdelijke opslag van het zuiveringsstelsel van wege menging met baggerspecie, op het storten in de Slufter en op de behandeling van het retourwater uit de Slufter. In feite gaat het om uitvoeringsalternatieven. Daarnaast kan ook de hoeveelheid te storten zuiveringsstelsel betrokken worden in de uitwerking van alternatieven in

verontreinigde baggerspecie uit het Benedenrivierengebied. behandeld, dit in vergelijking met het gedrag en samenstelling van chemische samenstelling van het zuiveringsstelsel moet eveneens worden jaarlijks te storten hoeveelheid baggerspecie. Het fysisch gedrag en de hoeveelheden het gaat en hoe deze hoeveelheden zich verhouden tot de ringstelsel in aanmerking komen voor storten in de Slufter, om welke In de probleemstelling moet ook tot uiting komen welke soorten zuiveringsstelsel in de Slufter.

het storten van zuiveringsstelsel op een einddatum voor nant betrokken waterkwaliteitsbeheerders vastlegt op een einddatum voor belang dat het bevoegd gezag de initiatiefnemers en de bij het conve- van de definitieve verwijderingsmethode acht de Commissie het van over enkele jaren weer kan worden gestaakt. In verband met het vinden van voorzieningen waardoor het storten van zuiveringsstelsel in de Slufter ders waarin een inspanningsverplichting is vastgelegd tot het treffen teerde Staten van Zuid-Holland en de betrokken waterkwaliteitsbeheer- maart 1988 gesloten convenant tussen de Staat der Nederlanden, Gedeput- het in voorbereiding zijnde Zuiveringsstelselplan alsmede van het op 4 tend te gebruiken voor het storten van verontreinigde baggerspecie, van worden in het licht van het oorspronkelijke besluit de Slufter uitsluit- om een interim-oplossing vragen. De probleemstelling moet gebaatst zuiveringsstelsel uit de provincie en de daarbij optredende knelpunten die inzicht te verschaffen in de huidige situatie van verwijdering van het met behulp van m.e.r. De probleemstelling (par.4) in het MER dient dus kader van de opstelling van het Zuiveringsstelselplan door de provincie verwijdering van zuiveringsstelsel is momenteel in voorbereiding in het operationeel kan worden gemaakt. De besluitvorming over de definitieve definitieve verwijderingsmethode voor het Zuidhollandse zuiveringsstelsel Slufter te storten is bedoeld als tijdelijke maatregel totdat een Het voornemen om zuiveringsstelsel uit de provincie Zuid-Holland in de

geven.
Hieronder zijn de hoofdpunten van het advies kort aangestipt. De bijbe-
horende paragrafen in het onderhavige advies zijn tussen haakjes aange-

gewenste inhoud van het milieu-effectrapport (MER) aan te geven.
ter)". Het advies beoogt de milieu-aspecten daarvan af te bakenen en de
voor de berging van baggerspecie uit het Benedenrivierengebied (Sluf-
storten van Zuid-Hollands zuiveringsstelsel in de "Grootshallige locatie
effectrapportage (m.e.r.) ten behoeve van de besluitvorming over het
Het onderhavige advies is opgesteld door de Commissie voor de milieu-

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu (par. 8) gaat het vooral om de (nagenoeg) onomkeerbare gevolgen van de onderscheiden

achtergrondniveaus. Van het transport merkbare toevoegingen zouden leveren aan bestaande Sijter behoort alleen te worden beschreven als de emissies ten gevolge De bestaande situatie van het milieu langs de transportroutes naar de Benedenrivierengebied". "Grootschalige locatie voor de berging van baggerspecie uit het verzameld worden in het kader van de "evaluatie achteraf" van de m.e.r. baggerspecie. Hierbij dienen ook die gegevens te worden betrokken, die werd voltooid en in gebruik genomen voor het storten van verontreinigde recente gegevens over het milieu nadat in september 1987 de Sijter Sijter. In het MHR zal deze informatie moeten worden aangevuld met in de projectnota over de aanleg, de inrichting en het gebruik van de verwijzen naar de gedetailleerde informatie zoals die is gepresenteerd gesteldheid van het milieu in en rondom de Sijter grote deels eerste periode van de onderwatertase. Het MHR kan wat betreft de situatie van het milieu in en rondom de Sijter, die nu verkeert in de milieu, houdt verband met het nulalternatief; dat is de huidige waarbij inbegrepen de te verwachten (autonome) ontwikkeling van dat De beschrijving van de bestaande toestand van het milieu (par. 7),

tot uitvoering kan brengen. dat de in het convenant genoemde inspanningsverplichting daadwerkelijk wenst dat het MHR inzicht verschafft in het bestuurlijke instrumentarium sluit, moeten worden behandeld. Wat betreft het convenant is het ge- beperkingen of randvoorwaarden kunnen opleggen aan het te nemen be- brengen (par. 6). Ook reeds genomen besluiten en beleidsvoornemens die genomen zouden moeten worden om het voornemen ten uitvoer te kunnen worden aangegeven tezamen met eventuele vervolgbesluiten, die later nog In het MHR zal het besluit waarvoor de m.e.r. wordt uitgevoerd, moeten

lucht. het grondwater, via het oppervlaktewater (retourwater) en via de beperking van de verspreiding van verontreinigingen via de bodem en transport, het storten (ruimtebeslag en consolidatiegedrag) en de mende maatregelen genomen kunnen worden met betrekking tot het kader van dit alternatief worden nagaan welke nadere milieubescher- combinatie die de minste milieubelasting oplevert. Tevens moet in het worden geboden. Dit alternatief dient aandacht te schenken aan die de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu - het meest milieuvriendelijke alternatief is het alternatief waarbij zijn.

storten van zuiveringsstilb ontoelaatbaar groot zouden blijken te alternatief zijn als het ruimtebeslag of de milieugevolgen van het verontreinigde baggerspecie. Het nulalternatief kan alleen een reël waarbij de Sijter alleen worden gebruikt voor het storten van ver- - het nulalternatief, waaronder wordt verstaan de huidige situatie volgende alternatieven worden beschreven: verwijderingsmethoden. Verder moeten in het MHR in ieder geval de relatie tot de mogelijke capaciteit van andere beschikbare

deelingrepen van de voorgenomen activiteit, te weten: (1) het transport van zuiveringsstilb en de eventuele tijdelijke opslag daarvan bij de Slufter voor menging met baggerspecie, (2) het storten van het zuiveringsstilb en de invloed daarvan op het bezinkings- en consolidatiegedrag van het totaal van baggerspecie en zuiveringsstilb op het verspreidingsgedrag van emissies via bodem, grondwater en lucht en tenslotte (3) het ontstaan van retourwater en de invloed op de kwaliteit daarvan door het gestorte zuiveringsstilb. In het algemeen gaat het bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu om de vraag in hoeverre het storten van zuiveringsstilb in de Slufter, al dan niet gemengd met baggerspecie, zal leiden tot andere effecten dan die van het storten van alleen verontreinigde baggerspecie (vergelijking van de alternatieven, par.9). De milieu-aspecten, die hierbij een rol kunnen spelen, zijn veranderingen in ruimtebeslag en draagkracht, die de oorspronkelijke doelstelling van het gebruik van de Slufter tijdens en na de bergingsoperatie kunnen doorkruisen, de invloeden op bodem, grondwater en opervlaktewater en via deze milieucriteria op organismen op en rondom de Slufter, luchtverontreiniging, geluid en volksgezondheid.

Voorts zal het MBR een opgave moeten verstrekken van de leemten in kennis, die zullen blijven bestaan met de betekenis, die daaraan gehecht dient te worden voor de besluitvorming (par.10). De vastgestelde leemten in kennis behoren betrekken te worden bij het monitoring- en evaluatieprogramma van de werkelijk optredende gevolgen voor het milieu, dat wordt uitgevoerd in het kader van de nazorg van de m.e.r. over de aanleg en het gebruik van de Slufter voor de berging van baggerspecie.

Het MBR zal een korte en overzichtelijke samenvatting moeten bevatten van de hiervoor genoemde aandachtspunten.

4.2 In het MER moet duidelijk worden aangegeven, wat de probleemstelling is. Waarom kan de huidige wijze van verwijdering van zuiveringslib niet worden gecontinueerd? Waarom moet gebruik worden gemaakt van de Slufter voor de verwijdering van een deel van het zuiveringslib?

4.1 In het MER moet de achtergrond van de problematiek van de verwijdering van zuiveringslib in de provincie Zuid-Holland worden geschetst en dient de actuele situatie te worden weergegeven met referentie aan de opstelling van het zuiveringslibplan door de provincie.

4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL

3.4 Onderbouwde informatie kan in bijlagen behorende tot het MER worden opgenomen. Dartoekunnen ook behoren een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst.

3.3 Het MER zal als referentie gebruik kunnen maken van de grote hoeveelheid informatie, die is gepresenteerd in de projectnota/MER "Grootsehalige locatie voor het storten van baggerspecie uit het Benedenrivierengebied" die in oktober 1984 werd bekend gemaakt in het kader van de besluitvormingsprocedure over de locatiekeuze en de uitvoering van de Slufter. Het MER over het transport van zuiveringslib naar de Slufter en het storten daarvan in de Slufter zal alleen diepgaand moeten ingaan op die milieu-aspecten, die de veranderingen betreffen, die te weeg worden gebracht door het storten van zuiveringslib in vergelijking met de gevolgen van het oorspronkelijke voornemen de Slufter uitsluitend te gebruiken voor de berging van verontreinigde baggerspecie uit het Rotterdamse havengebied. Het MER moet echter wel als zelfstandig document leesbaar zijn.

3.2 In het MER moeten keuze-elementen, die bepalend zijn geweest bij de opstelling, duidelijk naar voren worden gebracht.

3.1 Het MER zal de probleemstelling, het doel en de gevolgen voor het milieu van het transport van zuiveringslib naar de Slufter en het storten van dat lib in de Slufter met de mogelijke uitvoeringssalternatieven kernachtig dienen te behandelen. Dit zal enerzijds een objectieve afweging van de milieu-aspecten bij de besluitvorming mogelijk maken en anderzijds er toe bijdragen de gevolgen voor het milieu voor alle betrokkenen inzichtelijk te maken.

3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

4.3 In de startnota is aangegeven dat het storten van zuiverings-
 (verwijderings) methode gerealisceerd is. Gedacht wordt aan de periode
 van 1990 tot en met 1994. Wat zal er gebeuren als blijkt dat na 1994 de
 definitieve verwijderingsmethode nog niet gerealisceerd is? Zal de
 voorgenomen termijn dan verlengd (kunnen) worden? Wat is in dit geval
 de status van het in de Startnota genoemde convenant waarin gedeputeer-
 de Staten van Zuid-Holland toezeggen er naar te zullen streven het plan
 voor de verwijdering van zuiverings- en afvalstoffen vastgesteld te
 hebben en waarin de betrokken waterkwaliteitsbeheerders zich verplicht-
 ten zich in te zullen spannen binnen drie jaar na goedkeuring van het
 provinciale zuiveringsplan voorzieningen te treffen waardoor het
 storten van zuiverings- en afvalstoffen in de Slufter kan worden gestaakt?
 In het convenant wordt in plaats van een definitieve datum een orde van
 tijd genoemd voor de beëindiging van de mogelijke storten in de
 Slufter. Het gaat echter om een tijdelijke oplossing. In verband met
 het vinden van de definitieve verwijderingsmethode, die aan deze tijde-
 lijke activiteit een einde kan maken, acht de Commissie het van belang
 dat het bevoegd gezag de initiatiefnemers en de bij het convenant
 betrokken partijen vastlegt op een einddatum voor het storten van
 zuiverings- en afvalstoffen in de Slufter.

4.4 Om welke soorten zuiverings- en afvalstoffen gaat het? Betreft het alleen uitgegist
 zuiverings- en afvalstoffen van de grote (communale) rioolwaterzuiveringsinstalla-
 ties Kralingse Veer, Dokhaven, de Grote Lucht en Houtrust of dient het
 voornemen ook tot verwijdering van:
 - overig zuiverings- en afvalstoffen geproduceerd door kleinere installaties van de
 waterkwaliteitsbeheerders;
 - zuiverings- en afvalstoffen van particuliere of industriële zuiverings-
 installaties;
 - slib afkomstig van riolen, kolken en gemalen;
 - roostergoed, afval uit zandvaaners, drijfzandputten (afvalstoffen,
 die vrijkomen bij de voorzuivering);
 - slib afkomstig van installaties voor de drinkwaterbereiding?

4.5 Het MER dient inzicht te verschaffen in de hoeveelheden zuiverings-
 en afvalstoffen die gestort worden in de Slufter in de vorm van een hoge en een
 lage prognose, uitgedrukt in nat volume en in tonnen droge stof per
 jaar. Welke onzekerheden beïnvloeden deze prognoses? Hoe verhouden deze
 hoeveelheden zich met de jaarlijks te storten hoeveelheden baggerspecie?
 Hoeveel restcapaciteit staat de berging van baggerspecie toe aan het
 storten van zuiverings- en afvalstoffen?

4.6 Wat betreft de samenstelling van het te verwijderende slib dient ten-
 minste aandacht te worden besteed aan het voorkomen en de gehalten van
 de volgende stoffen:
 - organisch stofgehalte (eventueel asrest)
 - fosfaten, stikstofverbindingen
 - sulfaten

De beschrijving van de voorgenomen activiteit met al zijn deelings- en deelasspecen, zal moeten inhouden de wijze(n) van transport (middelen en routes) van het zuiveringsstap van de producenten naar de Slufter, het storten van het zuiveringsstap in de Slufter en de behandelning van het retourwater uit de Slufter.

5.1

De voorgenomen activiteit

5. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN EN VARIANTEN DARVAN

5.

Hoe kunnen de eigenschappen en de samenstelling van de storten soorten zuiveringsstap worden vergeleken met die van de baggerspecie? De nadruk dient hierbij te liggen op de verschillen in bezinkings- en consolidatie gedrag en chemische samenstelling.

4.8

Het MER moet een statistisch verantwoord uitwerking geven van het fysisch gedrag (bezinking en consolidatie) en de chemische basisgegevens van de diverse soorten te storten zuiveringsstap onder vermelding van de gewogen gemiddelden en de standaarddeviaties; dit in relatie tot de daarbij te gebruiken normen en streefwaarden (A-waarden bodemsanerings-, WCA-grenzen e.d.). Bij de chemische analyses dienen ook de bestmonsters-frequentie, -methodeken (representativiteit) en de daarbij gebruikte analyse-technieken te worden vermeld.

4.7

De chemische samenstelling dient zo mogelijk te worden gespecificeerd naar bronnen van herkomst. In welke vorm (als ionen, als onoplosbare deeltjes, gebonden aan complexen e.d.) komen genoemde stoffen voor? Kunnen veranderingen worden verwacht in de chemische samenstelling van het zuiveringsstap dat gestort zal worden in de Slufter als gevolg van veranderingen in de herkomst van het te storten zuiveringsstap?

- kwik, cadmium, lood, chroom, koper, arseen, nikkel, zink en zilver
- minerale olie en van minerale olie afgeleide persistente oliën en koolwaterstoffen (totaal)
- organische halogeen verbindingen (totaal EOCL)
- polychloorbifenyleen (PCB's)
- hexachloorbenzeen (HCB)
- andere organochloorpesticiden zoals hexachloorcyclohexanen, de "drins" en DDT complex
- polycyclische aromatische koolwaterstoffen (diverse PAK's)
- ziektekiemmen (wormelers, indicatorbacteriën, etc.)

De keuze van de redelijkkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven moet in het MBR zorgvuldig worden gemotiveerd. Dit geldt ook voor de aanduiding van het voorkeursalternatief.

5.5

Alternatieven

Wat zal het droge stof gehalte zijn van het zuiveringsstib dat wordt getransporteerd naar de Slufter? Welke variatie kan daarin verwacht worden? Bevat het stib ook vlokmiddelen die gebruikt zijn ter bevordering van de ontwatering van het stib? Dit moet ook worden gezien in verband met de mogelijke invloed daarvan op het consolidatiegedrag van het stib of van stib-baggerspecie mengsels in de Slufter.

Op welke wijze(n) zal het transport plaatsvinden en langs welke routes? Zal het MBR inzicht kunnen verschaffen hoe de verdeling van het te transporteren stib zal zijn over de verschillende transport wijzen en routes? Dit met het oog op de eventuele milieugevolgen daarvan. Zal het zuiveringsstib via de persleiding voor baggerspecie van de Mississippiehaven naar de Slufter worden gebracht?

5.3

Op welke wijze zal het zuiveringsstib gestort worden in de Slufter? In de startnota worden twee methoden aangegeven:

- het zuiveringsstib wordt gelijkmatig verdeeld in de Slufter geborgen, zodat een min of meer homogeen mengsel van baggerspecie en zuiveringsstib ontstaat;
- het zuiveringsstib wordt geconcentreerd in een beperkt deel van de Slufter geborgen.

Welke van de beide methoden heeft de voorkeur van de initiatiefnemers? Waarop berust deze voorkeur? Zal het storten van zuiveringsstib alleen plaatsvinden in de zogeheten onderwaterfase van de Slufter? Krijgt organische stof kans om te gaan drijven?

Wordt vanwege het storten van zuiveringsstib een aangepaste behandelings van het retourwater uit de Slufter voorzien?

Daarnaast zal het MBR informatie moeten verschaffen over de procesgang, die voorafgaat aan het storten van het zuiveringsstib in de Slufter. Zal met het oog op de onderbroken aanvoer van baggerspecie tijdelijke opslag van zuiveringsstib ten behoeve van de menging met de baggerspecie nodig zijn? Wat zijn de gevolgen voor het storten van het zuiveringsstib als er een tijdelijke stagnatie in de aanvoer van baggerspecie optreedt en de tijdelijke opslag van zuiveringsstib vol is? Hoe zal de vermenging met water van het zuiveringsstib plaatsvinden bij de verschillende droge stof gehalten?

5.4

5.2

Wat zal het droge stof gehalte zijn van het zuiveringsstib dat wordt getransporteerd naar de Slufter? Welke variatie kan daarin verwacht worden? Bevat het stib ook vlokmiddelen die gebruikt zijn ter bevordering van de ontwatering van het stib? Dit moet ook worden gezien in verband met de mogelijke invloed daarvan op het consolidatiegedrag van het stib of van stib-baggerspecie mengsels in de Slufter.

